

Het IPCC besluit haar Zesde Beoordelingscyclus (AR6) *"Klimaatverandering 2023"*

20 maart 2023

Op 20 maart 2023 publiceerde het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) het Synthesis Report van haar Zesde Beoordelingscyclus (AR6). Dit rapport is het sluitstuk van de zesde beoordelingscyclus, een inspanning die begon in 2016 om de wetenschappelijke, technische en socio-economische aspecten van klimaatverandering te beoordelen op basis van wetenschappelijke literatuur. De IPCC AR6 is de meest uitgebreide en up-to-date beoordeling van de stand van het klimaat en de impact van menselijke activiteiten erop. Het biedt beleidsmakers, belanghebbenden en het publiek kritische en op wetenschap gebaseerde informatie om besluitvorming en klimaatactie te bevorderen.

Het rapport vat de kennis samen over waargenomen klimaatverandering, de oorzaken en gevolgen ervan, evenals toekomstige klimaatverandering en bijhorende risico's. Belangrijk is dat het de huidige vooruitgang, kennislacunes, kansen en uitdagingen beoordeelt om klimaatverandering te bestrijden door middel van uitstootreductie en adaptatie. De belangrijkste boodschappen zijn:

- IPCC stelt in ondubbelzinnige bewoordingen vast dat de mens de voornaamste oorzaak van klimaatverandering is voornamelijk door de uitstoot van broeikasgassen en dat de door de mens veroorzaakte klimaatverandering wereldwijd al wereldwijde impact, verliezen en schade heeft veroorzaakt.
- Kwetsbare gemeenschappen en individuen, die historisch gezien het minst hebben bijgedragen aan de huidige klimaatverandering, worden onevenredig hard getroffen. Ondanks dat personen met een hoge sociaaleconomische status het meest kunnen bijdragen aan klimaatactie, dragen ze het meest bij aan de uitstoot van broeikasgassen.
- Sommige toekomstige veranderingen in klimaat zijn onvermijdelijk en potentieel onomkeerbaar, maar kunnen worden beperkt door ambitieuze uitstootreducties. Veel risico's worden nu, voor hetzelfde opwarmingsniveau, hoger ingeschat dan in de vorige synthese, in 2014.
- Het IPCC benadrukt opnieuw de nood aan onmiddellijke actie. De huidige inspanningen om klimaatverandering te beperken door wereldwijde uitstoot van broeikasgassen te verminderen hebben weliswaar effect, maar zijn grotendeels ontoereikend om de opwarming van de aarde ruim onder de 2°C te houden, laat staan tot 1.5°C te beperken, zoals overeengekomen in het Parijsakkoord.
- Er is voldoende mondiaal kapitaal om de wereldwijde investeringskloof te dichten, maar er zijn barrières om kapitaal te verschuiven naar klimaatactie. De verbetering van technologische

innovatiesystemen is essentieel om de algemene invoering van technologieën en praktijken te versnellen.

Deelname van België in het IPCC en in de goedkeuring van het Syntheserapport

België steunt het werk van het IPCC sinds de oprichting ervan. Naast het verstrekken van financiële bijdragen aan het IPCC-fonds, huisvest BELSPO het Belgische Focal Point naar het IPCC, dat de Belgische positie bij het IPCC coördineert en de lijst van nationale experts voorbereidt om te helpen bij de uitvoering van het IPCC-werkprogramma. Ter gelegenheid van dit unieke en cruciale moment waarop het IPCC zijn zesde beoordelingscyclus voltooit, heeft de Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, belast met Wetenschapsbeleid, Thomas Dermine, in samenwerking met de Belgische Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal, Zakia Khattabi, hun Europese collega's uitgenodigd voor de eerste Europese top over klimaatveranderingswetenschap, de Equinox-top, om gezamenlijk na te denken over de volgende stappen voor Europa en met name over de vraag hoe Europa kan optreden om de overdracht van klimaatkennis van wetenschap naar beleid en actie te versnellen. (Website onderaan).

Tijdens de goedkeuringssessie van het Syntheserapport van de zesde beoordelingscyclus bestond de Belgische delegatie uit twaalf leden, waaronder vertegenwoordigers van BELSPO, Buitenlandse Zaken, het Belgische Klimaatcentrum, de regering van Wallonië (Ministerie van Klimaat) en experts van de VUB, UCLouvain en het *Plateforme Wallonne pour le GIEC onderdeel van het Agence Wallonne pour l'Air et le Climat (AwAC)*.

"Dit rapport benadrukt duidelijk dat het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5°C nog steeds mogelijk is, maar dat daarvoor onmiddellijke, ambitieuze en voortdurende verminderingen van de wereldwijde CO₂-uitstoot nodig zijn", zegt prof. Jean-Pascal van Ypersele, klimaatwetenschapper aan UCLouvain en lid van de Belgische IPCC-delegatie. "Het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5°C is absoluut noodzakelijk", voegt prof. Wim Thiery, klimaatwetenschapper aan VUB en lid van de Belgische IPCC-delegatie, "omdat de kans op abrupte veranderingen, zoals kantelpunten, toeneemt bij hogere opwarmingsniveaus". "Vandaag de dag zijn zowel de financiële middelen als de meeste technologieën nodig voor de transitie naar een klimaatneutrale en veerkrachtige samenleving beschikbaar", zegt dr. Ella Jamsin, mededirecteur van het Belgische Klimaatcentrum en lid van de Belgische IPCC-delegatie. "Een snellere uitvoering van adaptatie- en mitigatiemaatregelen zal de verliezen en de schade voor mens en natuurlijke ecosystemen verminderen, en in het bijzonder voor de meest kwetsbare. Het is van essentieel belang dat de belemmeringen die de uitvoering in de weg staan worden aangepakt, zoals onvoldoende beschikbaarstelling van financiële middelen, gebrek aan politiek engagement, te beperkt onderzoek naar adaptatie en een het geringe besef van urgentie." Zegt dr. Pénélope Lamarque expert verbonden aan het Waals IPCC platform en lid van de Belgische IPCC-delegatie "Landen over de hele wereld vertrouwen op het IPCC-rapport om hun beleidsbeslissingen te informeren, en België heeft consequent belangrijke bijdragen geleverd aan deze vitale inspanning. In de toekomst zal België zich dan ook blijven inzetten om het IPCC en zijn cruciale missie te ondersteunen," besluit Dr. Bart Rymen, Belgisch aanspreekpunt voor IPCC gevestigd bij BELSPO en hoofd van de Belgische delegatie.

Over het IPCC

Het IPCC is een wetenschappelijk orgaan opgericht door de Verenigde Naties om beleidsmakers regelmatig te voorzien van beoordelingen van de nieuwste ontwikkelingen en onderzoek op het gebied van klimaatverandering. Opggericht in 1988 door het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) en de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO), maakt het IPCC gebruik van de expertise van duizenden wetenschappers en deskundigen van over de hele wereld, die allemaal op vrijwillige basis werken. Het IPCC heeft 195 lidstaten.

De rapporten van het IPCC worden beschouwd als de meest gezaghebbende en uitgebreide bron van informatie over klimaatverandering, die de meest recente wetenschappelijke, technische en socio-economische literatuur beslaan. Dagelijks vertrouwen beleidsmakers, regeringen en het publiek op de rapporten van het IPCC om geïnformeerde beslissingen te nemen omtrent hun klimaatbeleid. De inspanningen van het IPCC om bewustzijn te creëren over het urgente probleem van klimaatverandering zijn wereldwijd erkend; in 2007 werd de organisatie bekroond met de Nobelprijs voor de Vrede, als getuigenis van haar vitale rol in de strijd tegen de opwarming van de aarde.

Nuttige informatie:

IPCC AR6 report: <https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/>

IPCC AR6 press release: <https://www.youtube.com/watch?v=5vJJTE9V7EA>

Equinox summit: <https://jpi-climate.eu/equinox/>

Belgian Climate Centre: www.climatecentre.be

AwAC: www.awac.be

Waals IPCC platform (Plateforme Wallonne pour le GIEC): <https://plateforme-wallonne-giec.be/>

VUB bclimate group: <https://hydr.vub.be/research-groups/bclimate>

Contact:

Prof. Jean-Pascal van Ypersele: jean-pascal.vanypersede@uclouvain.be

Prof. Wim Thiery: wim.thiery@vub.be; +32485708018

Dr. Ella Jamsin: ella.jamsin@climatecentre.be +32 472 36 07 79

Dr. Bart Rymen (Belgian focal point) bart.rymen@belspo.be +32471971329